

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Praktik

SSFs praktikant Anabel Helene Pontoppidan var journalist for en dag, da der blev holdt Fremtidsfabrikken forleden.

Skuespil

Det lille Teater inviterer til et dramakursus, så alle med interesse for teater og skuespil kan prøve kræfter med scenen i Mariegade.

Udlandsrejse

35 medlemmer af DSH Foreningen af aktive kvinder i Sydslesvig besøgte 3 af Europas store spa-destinationer.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 8

NORDEN

100 års markering: Temadag om Åland

Foreningen NORDEN i Sydslesvig og SSF inviterer i anledningen af 100-året for Ålands selvstyre til temadag om Åland. (Foto: Wikimedia Commons, Olaf Kosinsky)

Foreningen NORDEN i Sydslesvig inviterer sammen med Sydslesvigsk Forening (SSF) til en temadag om Åland. Det sker i anledningen af, at Ålands selvstyre fylder 100 år. Jubilæet markeres også i Sydslesvig, hvor Foreningen NORDEN i Sydslesvig har et tæt

samarbejde med Foreningen NORDEN på Åland. På den måde er Sydslesvig med i Nordens længste venskabsbykæde, og det ålandske flag vejer altid sammen med de andre nordiske flag på årsmødepladserne.

Sydslesvig og Åland har også en fælles historie: Både folkeafstemningen i grænselandet og Ålands selvstyreordning har deres udspring i fredsslutningen efter Første Verdenskrig. Derfor er det nærliggende at Sydslesvig her i 2022 er med til at fejre 100 året for

Ålands selvstyre. Det sker med en helt særlig og spændende temadag, som Foreningen NORDEN i Sydslesvig sammen med Sydslesvigsk Forening holder lørdag den 29. oktober 2022 på Flensborghus. Programmet starter klokken 15 og det

byder på historisk foredrag ved Villy Dall. Han er journalist og kommunikationsmedarbejder ved Museum Thy og hans foredrag står under overskriften "Hvorfor hører Åland til Finland. Tanker ved 100 året for Ålands selvstyre."

Derefter er der kaffebord med Ålandspannkaka og dansk æblekage. Senere på dagen byder programmet på oplæg og samtale om "Ålands demilitarisering set i lyset af det kommende svenske og finske Nato-medlemskab". Oplægsholderne er Sia Spilliooulou Åkermark, direktør for Ålands Fredsinstitut, og Christian Juhl, formand for Folketingets Sydslesvigudvalg og medlem af Nordisk Råd. Om aftenen er der nordisk inspireret aftensmad samt kulturprogram ved Trio JSB fra Århus med guitaristen Bo Swahn fra Vänersborg, venskabsby til Foreningen NORDEN i Sydslesvig. Desuden vises den svenske film "Tigrar", en international co-produceret sportsdramafilm fra 2020, skrevet og instrueret af Ronnie Sandahl og baseret på selvbiografien "I skuggen av San Siro" af Martin Bengtsson. Filmen blev valgt til den bedste internationale spillefilm ved den 94. Oscar-uddeling. Den har ligeledes været vist ved de Nordiske Filmdage i Lybæk. Hovedrollen spilles af den ålandske skuespiller Erik Enge.

Entré til hele temadagen: 5€. Tilmelding til SSF's Kulturfond med mail til kultur@syfo.de eller tlf. 0461-14408-117 eller -118. Senest den 27.10.2022.

Alle er velkomne – også dem, der kun ønsker at deltage i en del af programmet!

STILLINGSOPSLAG

Projektleder EUROPEADA 2024 søges

SdU og SSF søger til omgående ansættelse en motiveret, engageret og ansvarlig projektleder til planlægning og tilrettelæggelse af fodboldturneringen EUROPEADA, som finder sted i det tysk-danske grænseland 2024. EUROPEADA er mindretalletenes fodboldmesterskab, som den europæiske mindretalsunion Federal Union of European Nationalities (FUEN), står for.

I 2024 er de fire nationale mindretal i grænselandet værter for selve turneringen, der spilles i Syd- og Nordslesvig i perioden den 28. juni til den 7. juli. Foruden at være en sportslig begivenhed, bliver EUROPEADA ledsaget af en række politiske og kulturelle begivenheder. Derfor skal en projektleder både have øje for sporten og for

mindretallene som sådan. Samtidig skal vedkommende være i stand til at kommunikere professionelt med myndigheder og foreninger på begge sider af grænsen. EUROPEADA er et omfattende projekt, som til tider kommer til at indebære tidspres. Til gengæld byder turneringen på muligheden for at være med til et enestående og utrolig spændende projekt.

Skulle du være interesseret i at stå i spidsen for EUROPEADA 2024, så send endelig din ansøgning til Anders Kring, anders@sdu.de, senest den 8. november 2022. Og skulle du have brug for yderligere informationer, er du også velkommen til at kontakte Anders.

EUROPEADA er mindretalletenes internationale fodboldmesterskab ledsaget af en række politiske og kulturelle begivenheder. Turneringen spilles i Syd- og Nordslesvig i 2024. (Foto: FUEN)

GUDSTJENESTER

20. s. e. trin., søndag den 30. oktober 2022, Matt. 21, 28-44

Dedsbøl Apostelkirke	10	Jacobsen
Egernfælde	10	Vogel
FL Ansgar Kirke	Se Sct. Jørgen efterårsmøde	
FL Helligåndskirken	Se Sct. Jørgen efterårsmøde	
FL Sct. Hans	Se Sct. Jørgen efterårsmøde	
FL Sct. Jørgen	14	Ole Kobbølgaard efterårsmøde
FL Sporskifte	Se Sct. Jørgen efterårsmøde	
Frederiksstad	14.30	Heide-Jørgensen
Harreslev	11.30	M. Jørgensen
Lyksborg skole	10	Thun musikgudstj.
Rendsborg	11.30	Brask efterf. kaffe
Skovby	10	Berg efterf. kaffe
Store Vi Kirke	14	Skou
Sønder Brarup	10	Mogensen
Tarp14 Vetter		
AFLYST: Vesterland	10.30	Rasmussen

fredag den 28. oktober 2022

Rendsborg	18	Brask aftenandagt
-----------	----	-------------------

mandag den 31. oktober 2022

Garding	18	Jacobsen
Ravnkær	15	Saxbjørn
Slv. Domkirken	10	Berg dansk / tysk
Satrup Sognekirke	18	Mogensen aftenandagt
Vesterland	17	Rasmussen fam.-gudstj. / Halloween

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

27.
SSF – Det Humanitære Udvalg: Senior-folkedans med Inger Marie Christensen på Dansk Centralbibliotek kl. 14.30
 SSF: Piano Battle på **Flensborghus** kl. 19.30
 SSF: Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester "Trolde-spejlet in Symphony" i **Messe Husum & Congress** kl. 19.30
Borgerforeningen: Hovedgeneralforsamling for Borgerforeningens medlemmer i Restaurant Borgerforeningen, kl. 19:00
Det lille Teater: Informationsmøde på Det lille Teater kl. 19 om teaterprojektet "Stumper og Stykker"
 Grænseforeningen: Foredrag Tove Malloy kl. 19.30, Billedsalen, Folkehjem, **Aabenraa**
 28.
SSF – Det Humanitære Udvalg: Vandringer i Grænselandet – Sønderhavskovene fra Exe kl. 9.30
 SSF Sydtonder, Husum og Ejdersted amter: Vestkystkultur med "Downtown Dynt" på **Bredsted Danske Skole kl. 20**
 SSF-distrikt Kiel Pris/Klaustorp: Syning for alle i **Christianshus** 28.-30.10. 29.-30.
SSF Sydtonder Amt: Tur til Hamborg, Elbphilharmonie, Musical Mamma Mia og Speicherstadt.
 29.
 SSF: Teater Next opfører "Den lille prins" på **Husumhus** kl. 15
Den slesvigske Kvindeforening: Aktivitetsdag på Valsbølhus kl. 10
 Foreningen Norden i Sydslesvig: Temadag om Åland fra kl. 15 på **Flensborghus**
 SSF Flensborg By: Morgensang på **Dansk Centralbibliotek, Flensborg**. Kl. 9 30.
 SSF: Nørregade Teatret og Teater2 opfører "Blinkende lygter" på **Stadttheater Flensborg** kl. 19.30
Kirke-Højskole dage i Flensborg: Efterårsmødet kl. 14 i Sct Jørgen danske Kirke, Adelbyer Kirchenweg 34. Gudstjeneste kl. 14 ved valgmenighedspræst og højskolelærer Ole Kobbølgaard, Sdr. Nærå. Efter gudstjenesten bydes der på kaffe i menighedslokalerne, hvorefter Ole Kobbølgaard holder en sangtime. Arrangør: Den danske Menighed i Flensborg og Omegn
 SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen for Sydslesvig, DCBIB: Spil Dansk 2022: "Toner af Guld, Matador i ord og toner- Et koncertforedrag" i **Medborgerhuset, Egernfælde** kl. 19:00

NOVEMBER

1.
 SSF: Koncert med Sigurd Flosason/Lars Jansson Kvartet på **Slesvighus** kl. 20
Store Vi Kvindeforening: Hygge og snak i skolens forhal kl. 19.30
 Aflyst: Sangaften i **Ansgar Kirke i Flensborg** er desværre aflyst
 SSF Flensborg By: Delegeret møde inden Landsmøde, kl. 18.30, **Flensborghus**
 2.
 SSF Skovlund-Valsbøl: Onsdagskaffe Valsbølhus kl. 15
AFLYSNING: Aktive kvinder Flensborg aflyser deres hyggeaften i dag
 3.
 SSF og SdU: Jazz på Flensborghus – jazzkoncert med Don Vappie på **Flensborghus** kl. 20
 SSF Gottorp amt: Slesvighus-biograf på **Slesvighus** kl. 19.30
 SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen for Sydslesvig, DCBIB: Spil Dansk 2022: "Lasse Helveg- En musikalsk fortælling om Kim Larsen" i **Ejderhuset, Bydelstorp** kl. 19:30
 SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen for Sydslesvig, DCBIB: Spil Dansk 2022: "Tove Hyldgaard akk. Michael Due" i **Staldkirken, Vesterland/Sild** kl. 19:00
 SSF Husum og Ejdersted: Foredrag ved søvnrådgiver Heidi Jørgensen, **Skipperhuset i Tønning** kl. 14
 SSF Harreslev: Spil Dansk, Fællessang, **markedspladsen i Harreslev** kl. 10-11
 SSF Harreslev: Five o'clock -sang, på **Harreslev-Kobbølhus Danske Skole** kl. 17

HUMANITÆRT UDVALG

Jørgen Møllekær, chefredaktør på Flensborg Avis, holder foredrag om balancen mellem at nå de ældre og yngre læsere. (Foto: Flensborg Avis)

Flensborg Avis i lyst og nød gennem 150 år

Onsdag den 16. november 2022 kl. 14.30 på Flensborghus holder Flensborg Avis' chefredaktør Jørgen Møllekær foredrag om, hvordan man holder fast i både de ældre læsere af

papiravisen, samtidig med at avisen skal have fat i de nye yngre læsere, der kun er online? Jørgen Møllekær forsøger at komme med svar og stiller op til spørgsmål og debat.

Arrangementet koster 5,00 euro entre inklusiv kaffe. Tilmelding til SSFs Kulturafdeling, tlf. 0461-14408 117 eller mail: kultur@syfo.de, senest fredag den 11. november 2022.

GRÆNSEFORENINGEN

Spændende foredrag om mindretal i aften på Folkehjem i Aabenraa

Man kan bedømme et land på, hvordan det behandler sine mindretal. Sådan lyder overskriften på det foredrag, Tove Malloy holder i aften, torsdag den 27. oktober kl. 19.30, i Billedsalen på Folkehjem i Aabenraa. Tove Malloy er tidligere leder af European Centre for Minority Issues (ECMI) i Flensborg og nu professor i European Studies ved Flensborg Universitet. Med baggrund i sin mangeårige forskning i især nationale mindretal i Europa gør hun deltagerne klogere på, hvorfor det dansk-tyske grænselands mindretals vilkår er så unikke sammenlignet med andre mindretal i Europa. Pris: 50 kr. betales ved indgangen Arrangør: Grænseforeningen Aabenraa

Tove Malloy holder foredrag i Aabenraa. (Foto: Grænseforeningen)

UDFLUGT

SSF Frederiksstad byder på udflygt til julebyen Tønder, hvor julemanden flyver over området. (Symbolbillede: pixabay)

Se julemanden flyve over tagene i Tønder

SSF i Frederiksstad byder den 5. november på en udflygt til julebyen Tønder, hvor man den dag kan se selveste julemanden flyve over byens tage.

Derudover kan man nyde den flotte,

juleudsmykkede by, og købe julegaver i gågadens hyggelige butikker. Der er afgang fra Hans-Helgesen-Skolen klokken 12, og hjemkomst klokken 19.

Kun SSF-medlemmer kan deltage i

turen, men de får den til gengæld ganske gratis.

Tilmelding til Sonja Wulff på 01708221076 senest 26. oktober.

FREMTIDSFABRIKKEN

Der var en god stemning på gangene. (Fotos: Anabel Helene Pontoppidan, SSF)

De unge holder fast i mindretallet

Sydslesvigsk Forening (SSF) har udfordret de unge i deres workshop, onsdag den 5. oktober i det danske Centralbibliotek, hvor Fremtidsfabrikken 2022 blev holdt. Alle medlemmer fra Sydslesvig-crew på de danske fællesskoler (7. – 10. årgang) mødtes til Fremtidsfabrikken.

Det hele startede klokken 9 med en velkomst for eleverne. Efterfølgende var der afsat tid til speed-dating med de forskellige organisationer, der deltog.

Det gik ud på, at eleverne blev delt op i grupper, og at de gik rundt til de forskellige organisationer, der så præsenterede sig. Hver havde 10 minutter til at fortælle om deres arbejde.

Det hele drejer sig om, at de unge lærer lidt mere om de forskellige opgaver foreningerne udfører. Nogle af de unge havde også forberedt spørgsmål.

I SSFs workshop skulle de unge tage stilling til, om skal holdes fast i det danske mindretal.

WORKSHOPPENE

Efter det store frikvarter – med pizza og forskellige aktiviteter – var tiden inde til deltagelse i forskellige workshops. Alle organisationer bidrog med en workshop. For eksempel kom SdU med den idé, at hver gruppe tegner eller skriver en ting på et papir, som de gerne vil ændre i mindretallet. Ideme lignede lidt hinanden, alle ville gerne have nogle flere muligheder for fritidsaktiviteter, som en danse- eller skateboardklub. SSF havde dette år lavet en workshop

hvor eleverne havde 3 muligheder at vælge imellem. Det var lidt af et sammentræf, at der netop på denne dag blev udskrevet valg til Folketinget i Danmark. Workshoppen gik ud på, at Folketinget vil have en klar tilbagemelding på, om det danske mindretal syd for grænsen fortsat skal eksistere. Gruppen måtte vælge om dansk sprog og kultur skulle blive indført i tyske foreninger og at danske foreninger nedlægges. Eller om mindretallet forbliver som det er nu med

danske foreninger og aktiviteter. Eller som sidste mulighed, at de dansksindede i Sydslesvig flytter til Sønderjylland. Sydslesvig-crew'ene blev oftest hurtig enige, og det viste sig til sidst i den mundtlige begrundelse, at alle gerne vil beholde det danske mindretal syd for grænsen. Der var mange grunde til denne beslutning, nogle grupper mente, det giver dem virkelig gode muligheder i fremtiden i både Danmark og Tyskland. Andre mente, at det ville reducere deres identitet, hvis

Der lyttes til det, de unge har at fortælle.

de ikke længere har med begge kulturer at gøre – for de er ikke kun det ene eller det andet, men muligvis en blanding. Alle havde en valgseddel som de til sidst skulle lægge i den kasse som repræsenterede deres valg. På det tidspunkt var de 13 minutter, som hver workshop havde, også forbi for SSF-workshoppen. I alt var der 10 grupper, med ca. 8 medlemmer pr. hold. Klokken halvfjere var der gjort klar til gruppebilleder med alle deltagere

fra Fremtidsfabrikken. Alle fik en Fremtidsfabriks-hue på, og der kom et underholdende billede ud af det. Ikke kun normale billeder, men der blev også formet et dannebrog, med de hvide og røde huer. Hele arrangementet sluttede klokken halv fem i biblioteket. Efter denne vellykkede dag vil det være oplagt at organisere et lignende arrangement for det nye Sydslesvig-Crew.

PRAKTIK

Fremtidsfabrikken set med unge øjne

Journalist for en dag – vores praktikant Anabel Helene Pontoppidan blev sendt ud på en rigtig opgave. Anabel går i 9. klasse på Duborg Skolen, og hun har de seneste to uger været i praktik hos SSF. I presseafdelingen dækkede hun Fremtidsfabrikken. Hun har selv skrevet artiklen, billedteksterne og alle billederne. Godt gået, Anabel. Læs artiklen foroven – og se de flotte billeder:

Praktikant Anabel Helene Pontoppidan fra Duborg Skolen stod for den SSFs journalistiske dækning af Fremtidsfabrikken 2022. (Foto: SSF)

DEMOKRATI

Valgaften i Flensborg Bibliotek

Vælgere i Danmark skal i stemmeboksen tirsdag d. 1. november. Et folketingsvalg er en festdag for demokratiet og traditionen tro er der "Valgaften" på Flensborg Bibliotek. Sammen med SSW-U indbyrder biblioteket til en spændende aften tirsdag d. 1. november. Aftenen starter fra kl. 19.00, når formand for SSW Ungdom, Mats Rosenbaum, og bibliotekschef Jens M. Henriksen byder velkommen. Herefter gennemgår fhv. redaktør og politisk kommentator Poul-Erik Thomsen valgkampens temaer og de store spørgsmål.

Inden den første exit poll giver for kvinde for Junge Spitzen, Katharina Kley, hendes bud på hvordan unge i Danmark har set på valgkampen. Sideløbende følges den direkte transmission på TV2 og DR1 med exit polls og kommentarer fra de danske valgstudier. Det bliver nervepirrende. Rød og blå blok er i meget tæt opløb til dette valg. Der serveres ikke valgfæsk, men derimod popcorn og der kan købes drikkevarer. Gerne tilmelding på dcb@dcbib.dk. Der er adgang frem til kl. 21.00. Aftenen slutter kl. 23.00 uanset om valgresultatet foreligger.

DRAMAKURSUS

Er der en skuespiller gemt i dig?

Det lille Teater inviterer til et dramakursus søndag den 6. november kl. 11-17 (16 år og opefter) på Det lille Teater i Flensborg.

Den veludrustede scene og de velindrettede lokaliteter skal fyldes af aktivitet. Derfor er det teatrets ønske at få nye teaterinteresserede med. Gamle kendinge og meget gerne nye – især unge mennesker. Derfor holdes der et dramakursus, som henvender sig til dem, der går med en skuespiller i maven og som har lyst til at afprøve og udleve denne drøm. Mange professionelle skuespillere har begyndt deres karriere på et amatørteater.

Man er i gode og trygge hænder hos den professionelle teaterinstruktør Kristian Hald, som vil lede og stå for dramakurset i teatrets lokaler, hvor der også i løbet af kurset vil blive mulighed for lidt til ganen og for at møde teatrets bestyrelse. Det koster ikke noget at deltage. Teatret håber på denne måde at udvide kredsen af skuespillere og ikke mindst, for dem der har fået blod på tanden, lyst til at medvirke til den næste store satsning: "Stumper og Stykker" som starter prøver i løbet af november.

Denne forestilling er sat sammen af forskellige små stykker dramatik af kortere varighed. Stykkerne udvælges af deltagerne i samarbejde med instruktøren i starten af prøveperioden. Det er op til den enkelte deltager, hvor stor en rolle man ønsker at påtage sig, og om man ønsker at være med i et eller flere små stykker. Kristian Hald vil sideløbende med instruktionen, sørge for at tage hånd om og hjælpe nye og ikke så erfarne

Det lille Teater i Mariegade 20 i Flensborg byder ind til dramakursus for alle med interesse for teater. (Foto: SSF)

medvirkende. Som afslutning får alle forestillingerne premiere og præsenteres samlet på

Det lille Teater i starten af marts. Tilmelding til kurset senest den 1. november til jens@klastrup.dk eller +45

20224450. Fra november til start marts: undervisning og prøver.

Starten af marts: premiere og forestillinger på Det lille Teater.

FLENSBORG AMT

Altid godt besøgt-Efterårsfesten på Flenborghus. (Foto: privat)

Efterårsfest 60+ med fyldt program

Den 5. oktober holdt SSF Flensborg Amt og Humanitært Udvalg sin efterårsfest for seniorer. 120 medlemmer fra hele amtet hyggede sig en eftermiddag på Flenborghus. Der var godt gang i samtalerne hen over det festlige kaffebord. Underholdnin-

gen stod sopran Frøya Gildberg og pianist Hanne Hokkerup for. I første afdeling sang Frøya bl.a. sange til musik af Carl Nielsen, Grieg og Hugo Alfvén og i anden afdeling stod den på musical-hits som Over the Rainbow. Hanne Hokkerup spillede også

enkelte solonummer. Som altid havde amtsstyrelsesmedlemmet Annette Neumann forberedt en flot tombola og hun førte med godt humør gennem programmet.

SLYNGELORKESTERET

Billetter til nytårskoncerten i Harreslev kan købes nu

Den 22. januar kl. 15.00 vil Lauseni-ana Orkesteret, også kendt som Slyn-gelorkesteret, igen være på pletten med et fyrværkeri af musik, glæde og god stemning. Som solist får gæsterne fornøjelsen af Elsebeth Dreisig, som er uddannet ved Det kgl. danske Musikkonservatorium, hvorfra hun tog diplomeksamen i 1994. Det er allerede nu muligt at sikre sig billetter. Billetter kan fås på ssf-billetten.de, +49 461 144 08 125, SSFs sekretariater, Aktivitetshuset eller sh:z Ticketcenter. Nytårskoncerten arrangeres af Sydslesvigsk Forening Harreslev.

(Foto: Privat)

MORGENARRANGEMENT

Foredrag med lidt godt til ganen

SSF Distrikt Centrum Duborg Vest inviterer til morgenmad i Turner's Gaststätte, "TSB hjemmet" i Eckerner-str. 24, fredag den 4. november 2022 kl. 10.00. Prisen er 9,00 € Arrangementet er for alle, der er medlem af SSF. Dansk Sundhedstjeneste kommer og

fortæller om deres virke. Tilmelding senest fredag den 28.10.2022 til Bysekretariatet, fl-by@syfo.de eller tlf. 0461 14408 125/126/127. Der er begrænset antal pladser, så der gælder først til mølle-princippet.

AFLYSNING

Sangaften tirsdag den 1. november i Ansgar kirkes menighedshus er desværre aflyst.

UDFLUGT

SSF Husum og omegn på tur til Ebeltoft

Efter at der desværre ikke skete så meget sidste år, var SSF Husum og omegn så meget desto gladere for igen at kunne tage på udflugt. Denne gang gik turen til Ebeltoft, en gammel søfartsby fra 1300-tallet, som i dag har stor turistmæssig betydning. Navnet er sammensat af æble og boplads, og rejsegruppen kan stærkt anbefale at besøge æblefestivalen, som finder sted hvert år i uge 42. Programmet for turen til Ebeltoft omfattede besøg på Fregatten Jylland, tur til Ree Park og på tilbagevejen et smut forbi Industrimuseet i Horsens. Derimellem var der god tid til at opleve Ebeltoft på egen hånd. For mange af deltagerne betød det blandt andet en tur til den gamle maltfabrik, som rummer fabrikkens spændende historie, stadsarkivet, kunststilling, musiksal, bryggeri og meget mere. Turens deltagere var så heldige at få en guidet rundvisning på fabrikken, hvilket også indebærer en tur op i tårnet, hvorfra de havde udsigt over byen og dens have. Fregatten Jylland, der stod på programmet lørdag, gjorde også stort indtryk på gruppen. Den blev bygget i 1860 som et krigsskib med 3 master, 44 kanoner og fuldmaskine (dampmaskine). Med en tophastighed på 14 knob var den flådens hurtigste skib. Men turen bød også på en masse natur. Ikke mindst i Ree Park Ebeltoft. Safari-parken blev grundlagt i 1991 af Frans Kilde Hansen. Den 125 hektar store park blev udforsket ved hjælp af guide, jeepsafari og med tog. Kontrastprogrammet med Industrimuseet i Horsens viste på imponerende måde, hvordan industrialiseringen dramatisk har forandret livet i Danmark. På museet kan man blandt andet opleve tidligere tiders tekstilfabrik eller, hvordan man førhen blev undervist i skolen. Gamle dampmaskiner blev vist

Rejsegruppen fra SSF Husum og omegn anbefaler en tur til Ebeltoft, hvor der er meget at opleve. (Foto: privat)

frem lige som man i flere værksteder kan prøve gamle teknikker, såsom

stentryk. Museet rundede på den måde en vellykket weekend af, og SSF

Husum og omegn kan med god samvittighed anbefale en tur til Ebeltoft.

DELEGERET

Program til SSFs landsmøde

Lørdag den 12. november 2022 holdes SSFs landsmøde på Husumhus i Husum. Programmet er som følgende:

Kl. 8.00 Registrering

De delegerede får udleveret stemmesedler ved indgangen
Kl. 9.00 Mødet åbnes

I forbindelse med landsmødet uddeles Oberst H. Parkovs Sydslesvigpris 2022 ved Oberst H. Parkovs Mindefond.

Dagsorden:

1. Valg af en mødeleder og en protokolfører.
2. Landsmødets lovlighed.
3. Vedtagelse af den endelige dagsorden.
4. Årsberetning v/ formand Gitte Hougaard-Werner.
5. Regnskabsoversigt.
6. Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning.
7. Drøftelse og godkendelse af årsberetningen samt decharge.
8. De faste udvalgs beretninger.
  - a. Teater- og koncertudvalget.
  - b. Kulturudvalget.
  - c. Årsmødeudvalget.
9. Drøftelse af beretningerne.
10. Løveløbet 2023. Orientering.
11. Udkast til vedtægtsændringer.

Orientering, drøftelse og godkendelse.

Bilag: Vedtægtsændringer og inhabilitetsregler.

12. Valg af
  - a. medlemmer af forretningsudvalget (§ 10, 10.3):
    - 1. næstformand.
    - 1. bisidder.
    - 1. suppleant.
    - 2. suppleant.
  - b. udvalg (§ 10, 10.4):
    - Teater- og koncertudvalget.
    - Kulturudvalget.
    - Årsmødeudvalget.

Bilag vedlagt.

13. Kontingent
14. Dato for næste års landsmøde.
15. Eventuelt.

SSF gør opmærksom på, at der bliver filmet og taget fotos af arrangementet.

Disse vil blive brugt til analog og digital dokumentation og informationsarbejde af legitime interesser jvf. § 6, stk. 1 sætning 1 litra f. DSGVO.

Gæster, der kan gøre konkrete personlige grunde gældende, som taler imod en identificering på optagelserne, har ret til at gøre indsigelse mod offentliggørelsen jvf. art. 21, stk. 1 DSGVO.

ARRANGEMENT

Vinterklargøring rundt om Husumhus

Lørdag den 15. oktober var der et havearrangement på Husumhus, der var planlagt med kort varsel. Nogle af SSF Husum og omegns medlemmer ønskede at gøre bedene i Husumhus baghave klar til vinter. Med start klokken 11.00 og udstyret med hækklippere, spader, beskæringssakse

og andet værktøj til at gøre planterne klar til vinteren. Der blev blandt andet bygget vinterskjul til pindsvin og tudser. Efter arbejdet kunne man nyde grillpølser og lækre salater samt hjemmebagt kage og kaffe hos én af medlemmerne. Det var en sjov dag, hvor der blev handlet og grinet.

Bedene blev gjort klar til vinteren og pindsvinene fik et vinterhi. (Foto: Privat)

HYGGESTUND

Morgenmad i Tønnsenhuset

SSF-distrikt Nord minder om, at der er morgenmad med hygge og snak i Tønnsenhuset lørdag den 5. november kl. 9.30. Pris: 3 euro. Man bedes tilmelde sig på Bysekretariatet på tlf. 0461-14408-125/126/127 senest torsdag den 3. november.

UDFLUGT

Oplev Odense i juletiden

Hyggelige boder på julemarkedet i Odense. (Foto: Privat)

Flensborg Amt inviterer til juletur til Odense, hvor man kan opleve byen i julestemning. Det foregår lørdag den 3. december 2022 kl. 8.00. Deltagerne kan også tilvælge et besøg i det nybyggede museum H.C. Andersens Hus. Her kan man opleve H.C. Andersen på helt nye måder, når forfatteren og hans værker taler gæsterne gennem lyd, lys, rum og scenografi, skabt i samspil med 12 internationale kunstnere. På den måde kan man bruge fantasien som kompas og skabe en egen eventyrlig oplevelse. Der er bestilt tid på museet til dem, der ønsker det og alle får her udleveret et headset og bliver med lyd ført igennem udstillingen. Headset og udstilling anbefales også til børn, men først fra 8 år. Det tager ca. 1,5 time at opleve udstillingen. Man skal møde på museet mellem kl. 13.30 og 14.00.

H.C. Andersens julemarked ligger i den historiske bydel omkring Møntergården og H.C. Andersens Hus. På markedet er der hyggelige boder og mennesker klædt i historiske og eventyrlige gevandter dukker op flere steder. Man møder måske Kejseren uden klæder, der fører sig frem eller ser Pigen med svovlstikkerne eller Klodshans.

Odense er Danmarks 3. største by og har en fin gågade og mange spændende butikker og museer. Det lille museum Tidens Samling, som mange kiggede ind i de sidste gange, har i år særudstillingen "Ung i 70'erne". På Kunstmuseet Brandts er der bl.a. udstillinger med så store navne som Ib Spang Olsen og Toulouse-Lautrec.

Afgang kl. 8.00 fra Exe Flensborg ved Marktwache.

Kun bus

17,00 euro – voksne SSF-medlemmer
20,00 euro – voksne ikke-medlemmer
7,00 euro børn op til 18 år
Små børn 0-3 år køre med gratis

Bus og besøg i H.C. Andersens Hus

35,00 euro – voksne SSF-medlemmer
41,00 euro-voksne ikke-medlemmer
7,00 euro børn op til 18 euro (børn er gratis i museet, men skal have en billet)
Små børn 0-3 år gratis

Bindende tilmelding, så længe pladser haves, til Sekretariatet for Flensborg Amt tlf. 0461 144 08 155 eller 156 og til flamt@syfo.de.

SENIORFEST

Høstfest 60+

Årstidsfesterne for medlemmer 60+ er en kærkommen tradition på Flensborghus. Således byder SSF Flensborg By og Humanitært Udvalg atter til høstfest med fællessang, gedigen underholdning, kaffe, lækre kager, tombola og hygge torsdag den 10. november kl. 14.30 i Store Sal. Denne gang skal man nyde at se gamle Flensborgfilm. Dieter Nickel kommer og viser to herlige historiske film. Ma-

ni får et gensyn med Flensborgs sporvogne og skal se, hvordan det gode skib Alexandra i 70'erne sejlede i fast rute til Lyksborg. SSF Flensborg By og Humanitært Udvalg glæder sig meget til en hyggelig eftermiddag på Flensborghus.

Bysekretariatet modtager tilmeldinger på flby@syfo.de eller telefon 0461 14408 125/126/127.

SØVNRÅDGIVER

Heidi Jørgensen er søvnrådgiver. (Foto: presse)

Helt godnat

SSF Husum og Ejdersted amter tilbyder seniormedlemmer en eftermiddag med en søvnrådgiver. Nogle gange er det bare helt godnat, selv om vi hellere ville have en god nat. Man sover anderledes, når man bliver ældre. Nogle ligger vågne i halve og hele timer efter at være gået i seng. Nogle vågner midt om natten, og kan ikke sove igen. Nogle er hammertrætte, når det bliver stå-op-tid, selv om de har sovet hele natten. Det er alt sammen noget, der har en grund.

Men det er ikke nødvendigvis noget, man behøver finde sig i. Noget af det kan vi faktisk selv gøre noget ved. Det har vi fået Heidi Jørgensen, der er søvnrådgiver til at komme og fortælle om. Det finder sted på Skipperhuset i Tønning torsdag den 3. november klokken 14. I en pause serveres der kaffe og kage.

Vi beder om tilmelding på 041 482612 eller husum@syfo.de, senest den 27. oktober.

MORGENSANG

Syng sammen og bliv glad

Flensborg By indleder den sidste weekend i oktober med morgensang. På mange skoler i Sydslesvig og Danmark bliver der stadig sunget om morgenen og det kan med rette betegnes som en vigtig del af vores kulturarv. Derfor holder SSF Flensborg By arrangement under overskriften "Syng dig glad sammen med SSF Flensborg By". Det foregår på Dansk Centralbibliotek i Nørregade lørdag den 29. oktober 2022 kl. 9.00. Ved klaveret sidder Nicolaj Lengefeldt. Der vil være kaffe og morgenboller. Arrangementet varer til ca. 10.30.

Invitationerne blev sendt ud i efterårsferien og tilmeldingsfristen slutter af praktiske årsager i dag. Skulle man have lyst til at deltage, kan det nås endnu. Ring eller skriv gerne omgående til bysekretariatet på flby@syfo.de eller 0461 14408 125/126/127.

ORIENTERINGSMØDE

Delegeretmøde inden landsmødet

Landsmødet lurer lige om hjørnet, og så er det god skik og brug, at SSF Flensborg By kalder på sine delegerede fra distrikterne. Tirsdag den 1. november er der inviteret til delegeretmøde i Lille Sal på Flensborghus kl. 18.30. Her vil bystyrelsen berette om arbejdet i Flensborg og distrik-

terne om det lokale. Der bliver også kigget på formandens beretning og kandidaterne til de forskellige valg, der foretages på landsmødet i Husum den 12. november, præsenteres. Sidst og ikke mindst er de foreslåede vedtægtsændringer i SSF et emne.

UDSTILLINGSÅBNING

Godt besøgt fernisering

Der var fuldt hus og god stemning på Mikkelsberg lørdag d. 15. oktober, da Maja Lisa Engelhardts udstilling Pilgrimsmarker blev introduceret. Knap 100 mennesker var mødt op, fra Sydslesvig, vores tyske naboer og danskere nordfra både fra Jylland, Fyn og Sjælland. Også kongehuset

var repræsenteret, idet Grev Ingolf og Grevinde Sussi også var blandt gæsterne. Maja Lisa Engelhardt, der selv var til stede sammen med sin mand, kunstneren Peter Brandes, var i den grad et trækplaster. Og hendes udstilling er da også i særklasse. Den viser, hvorfor Engelhardt er et af de største

danske kunstnernavne, også kendt internationalt. På udstillingen vises helt nye arbejder, der vises for første gang, omkring jakobsmuslingen. Samtidig er der et tilbageblik på tidligere arbejder omkring rosen og kornet. Maja Lisa Engelhardts kunst går lige ind og rører beskueren.

Maja Lisa Engelhardt var i den grad et trækplaster, da hendes udstilling blev åbnet på Mikkelsberg. (Foto: Mikkelsberg)

PLAKATKONKURRENCE

Vinderplakat og Lanterneoptog i Egernførde

SSF Egernførde udskriver hvert år en plakatkonkurrence for børnehaverne og Jes Kruse Skolen. Den vindende plakat offentliggøres i forbindelse med det store fælles lanterneoptog som SSF arrangerer for alle forældres medlemmer i Egernførde. Vinderplakaten i år er lavet af Sommerfuglegruppen i Borreby Børnehave. Det store fælles lanterneoptog finder sted d. 28. oktober med afgang klokken 18 fra Medborgerhuset. Rendsborg Musikkorps akkompagnerer under optøget og underholder efter løbet i Jes Kruse Skolens skolegård, hvor der tilbydes mad og drikke til alle deltagere.

SPROG

Danskursus for begyndere i Oksbøl Forsamlingshus

Nyt danskursus holdes i forsamlingshuset i Ves (Dänisch-Intensiv für Anfänger in Wees). Underviseren er Sven-Ole Nissen, kurset starter lørdag den 5.11., og det holdes i tidsrummet kl. 10.00 – 13.30. Følgende datoer er desuden planlagte til kurset: Den 19. og 26.11., den 10. samt den 17.12. Yderligere informationer og tilmelding: Sven-Ole Nissen, 0171 972 76 55, sven-ole.nissen@gmx.de Kurset er arrangeret af SSF Flensborg Amt og Voksenundervisning for Sydslesvig.

ARRANGEMENTER

i Sydslesvig 2022

november

<p>Sigurður Flosason & Lars Jansson Kvartet</p> 	<p>Tove Hyldgaard akk. Michael Due Danmark rundt i ord og toner</p> 	<p>Lasse Helvig - En musikalsk fortælling om Kim Larsen</p> 	<p>Don Vappie & Finn Burich International New Orleans Jazzband</p>
<p>Tirsdag 01.11.2022 • 20:00</p> <p>Slesvighus Slesvig</p> 	<p>Torsdag 03.11.2022 • 19:00</p> <p>Staldkirken Vesterland/Sild</p> 	<p>Torsdag 03.11.2022 • 19:30</p> <p>Ejderhuset Bydelstorp</p> 	<p>Torsdag 03.11.2022 • 20:00</p> <p>Flensborghus Flensborg</p>
<p>Fodbold, fodbold, fodbold</p> 	<p>Et juleeventyr</p> 	<p>Chris Grey & The BlueSpand</p> 	<p>Julekoncert - Magi, livsglæde og udødelighed</p>
<p>Torsdag 10.11.2022 • 19:30</p> <p>Stadttheater Flensborg</p> 	<p>Torsdag 17.11.2022 • 19:30</p> <p>Flensborghus Flensborg</p> 	<p>Fredag 18.11.2022 • 20:00</p> <p>Medborgerhuset Egernførde</p> 	<p>Tirsdag 29.11.2022 • 19:00</p> <p>Egernførde Danske Kirke Egernførde</p>

Billetter • Abo ssf-billetten.de + 49 (0)461 - 14408 125

SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL Nikolaistr. 7, Reisebüro Peelwatt Marie-Curie-Ring 39 FL eller ved indgangen

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion:
Rasmus Meyer
Claudia Jans

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

UDENLANDSREJSE

På besøg i de bøhmiske Spa-byer

Samtidig blev var der også tid til at hygge. (Foto: Privat)

I 2021 blev 11 spa-destinationer optaget som Unesco-Verdensarv under navnet "Great Spa Towns of Europe". 3 af dem, nemlig Karlovy Vary, Mariánské Lázně og Františkovy Lázně i Tjekkiet, besøgte 35 medlemmer af DSH Foreningen af aktive kvinder i Sydslesvig fra den 19.- 22. september. Byen Loket (Albuen) var første destination, hvor der var en guidet tur i den idylliske by, som blev nævnt første gang i 1234 og som Goethe havde besøgt ofte, hvilket også blev nævnt flere steder. Byen bliver hyppigt brugt som filmkulisse, bl.a. til filmen "Casino Royal". Den første spa-destination var den berømte by Karlovy Vary (Karlsbad), som allerede i det 16. århundrede var

et yndet mål for mange velhavende aristokrater på grund af de mange (mere end 40) helbredende kilder. Byen har været ødelagt igennem århundrederne, så de fleste bygninger er fra det 18. og 19. århundrede. Der er 15 offentlige kilder i byen, og terapiformene strækker sig fra vandterapi og til renselse af organismen. Kilderne indeholder mange mineraler. Den berømte kryddersnaps "Becherovka" stammer fra apotekerer Josef Vitus Becher fra Karlsbad. Den anden spa-destination var Mariánské Lázně (Marienbad), som har været kendt for sine kilder siden middelalderen. Klosterabbeden Karel Kaspar Reitenberger gav penge til at skabe den fantastiske og maleriske by

med mange parkanlæg og klassicistiske og empiriske bygninger. Marienbad fik byret i 1865 og i 1872 kom der en togforbindelse, som Karlsbad først fik 1898. Mange kendte besøgte Marienbad, f.eks. Mahler, Nietzsche, Chopin, Kafka, den engelske konge Edward VII. Der er 16 ud af 100 kilder, der er tilgængelige. Kilderne bruges til at helbrede sygdomme bl.a. omkring bevægelse, nyre, onkologi. Den ældste er Ferdinand-kilden, som oprindeligt blev undersøgt for at fremstille salt. Det kunne ikke lade sig gøre, da den indeholdt en salt, der har en afførende virkning. En attraktion er "den syngende fontæne" som hver ulige time kommer med vand og musik. Det var et fantastisk skuespil med

Der var mange seværdigheder på turen. (Foto: Privat)

en fontæne på over 6. meter i højden, akkompagneret af Sarah Brightman og Andrea Bocellis sang "Time to say goodbye". Den mindste spa-destination på turen var Františkovy Lázně (Franziszbad), som allerede har fungeret som spa siden 1793. Der var mere end 20 kilder, som man havde bygget klassicistiske pavilloner henover. Verdens første "slambad" blev opfundet her og

kilder hjælper bl.a. mod mave og tarm sygdomme. Goethe omtalte Franziszbad som "paradis på jorden". En passende beskrivelse – som afrundede en meget vellykket tur, der resulterede i, at flere allerede ville tilmelde sig næste års tur DSH Foreningen af aktive kvinder i Sydslesvig - uanset tid og destination!

FORFATTER

Annegret Friedrichsen fortæller om sin roman

Søndag den 6. november 2022 kl. 15.00-17.00 på Mikkelsberg gives en introduktion til Annegret Friedrichsens roman "Astrids somre".

Utallige sydslesvigske børn har i tidens løb tilbragt sommerferierne hos danske værtsfamilier. I Annegret Friedrichsens roman "Astrids somre" møder læseren en pige, der vokser op i en sydslesvigsk landsby i 60'erne, og som oplever lykkelige sommerferier hos en landmandsfamilie i Jylland.

Annegret Friedrichsen tegner et portræt af det sydslesvig-danske miljø, hvor medlemmerne fra tysk side kunne blive set skævt til, fordi de var danske, men samtidig også i Danmark, hvor de blev betegnet som tyske. Arven fra Anden Verdenskrig med dens tabuer og traumer hviler på pigens familie.

Det næsten sorgløse liv i Danmark står i kontrast til Sydslesvig, hvorved landlivet dog ikke idylliseres.

Annegret Friedrichsen har en fin iagttagelsesevne, som gør romanen vedkommende for alle.

Entréen er på 5 €, der kan købes kaffe og kager på stedet.

Forfatter Annegret Friedrichsen tegner i bogen "Astrids somre" et portræt af det sydslesvig-danske miljø i 60'erne. (Foto: Rune Hansen)

HØJSKOLEN

Stefan Seidler giver et impulsreferat

Støttekredsen for Jaruplund Højskole og Jaruplund Højskole får tirsdag den 1. november 2022 kl. 15.00 besøg af Stefan Seidler, der holder et oplæg om det første år i Forbundsdagen. Medlemmerne af Jaruplund Højskoles Støttekreds er hjertelig velkommen til at tage gæster med til dette foredrag. Efter foredraget, der forventes at ta-

ge en time, synges et par sange fra højskolesangbogen. Der vil være mulighed for at købe en kop kaffe/te, øl og sodavand. Foredraget er gratis og åbent for alle. Der bedes venligst om tilmelding via jaruplund@skoleforeningen.org eller telefon + 49 (0) 4630 9691 40 mellem kl. 9 og 14 senest mandag den 31. oktober.

MOTIONSTILBUD

Kom i form i Tønning

Voksenundervisningen tilbyder gymnastik for kvinder i Uffe-Skolens gymnastiksal tirsdage fra 18:30-19:15. Første aften er tirsdag den 25. oktober. Alle kan være med, få pulsen i vejret, svinge lår og hofter til rytmisk musik, og styrke muskler og

kredsløb. Kurset starter stille op, men øger tempoet hen over sæsonen. Instruktører er Bente Möller og Astrid Hedtkamp. Prisen er 70 euro for 20 gange. Tilmelding via Bente-moeller@web.de